

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

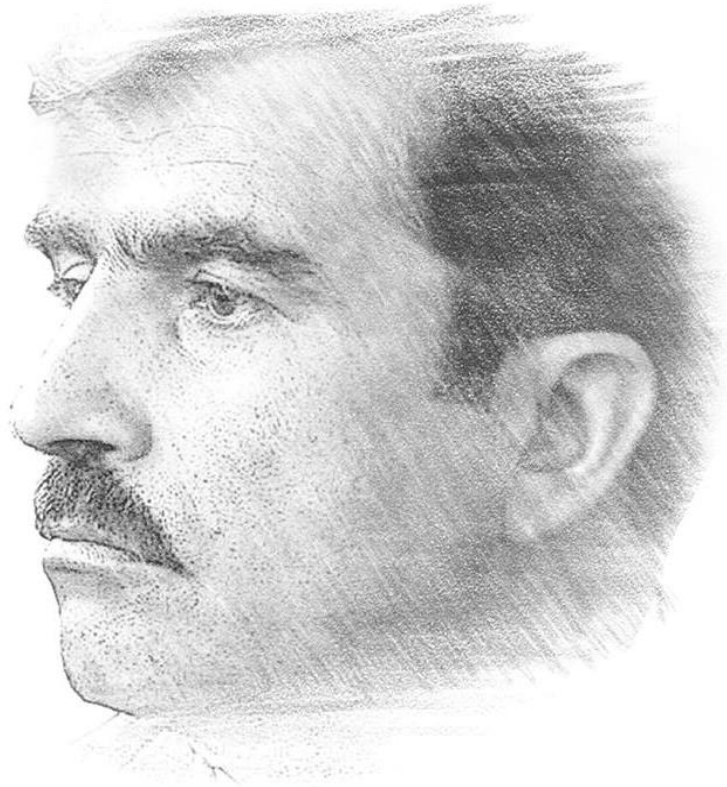
۲۰۲۳/۰۷/۰۴

پوهندوی آصف بهاند

محمدانور وفا سمندر

د مینې، رڼا او غږ استازی

دویمه برخه

د نړۍ تر ټولو قیمتي او د قدر وړ ډالی:

د وفا سمندر په هر پوست، هره خبره، هره جمله او هر توري کې وفا، رڼا، غږ، هیلې او د ژوند څپې د یوې ډالی په توګه مخاطبینو ته وړاندې کېږي؛ په هغې ټولنه کې چې څوڅلو پښت کاله تاوتریخوالي حکومت کړی وي، وهل وژل، وینې تویول او دې ته ورته شیان عادي او منل شوي خبرې ګرځول شوي وي؛ د وفا سمندر پاسنی ډالی به د نړۍ تر ټولو قیمتي او د قدر وړ ډالی نه وي؟

آصف بهاند

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

دا خیره وفا سمندر په خپله ماته ویلي ده چې: د ۲۰۲۱ ام کال په اگست کې د نویو واکدارانو په راتگ سره ده خپل ډېر یادداشتونه سوځولي دي. دا چې په هغو سوځول شوو پاڼو کې به څه وو، یوازې به وفا سمندر ته مالوم وي.

ما (آصف بهاند) د محمدانور وفاسمندر ټول اثار له نظره نه دي تېر کړي چې پر شکل او محتوی باندې یې بحث وکړم او یا یې د ژبې او تفهیم پر روانی او پېچلتیا باندې وغږېږم. د دې مقالې د بیا سمونې او کتنې په وخت کې، زما په غوښتنه، وفا سمندر د فرهنگي ملگرتوب او مهربانۍ له مخې خپل څو کتابونه راولېږل چې نومونه یې دا دي:

- د بل بدلولو دوزخ،

- د ځان موندلو برزخ،

- د مینې کولو جنت،

- غږ او رڼا زما وژري،

- د غږ چینه

دا کتابونه مې له نظره تېر کړل او د سمندر د اثارو ځینې برخې چې ما د نورو قلموالو په مقالو کې لوستي او یا مې په ټولنیزه میدیا کې د ده ورځنیو پوستونو په ترڅ لیدلي دي، له دې ټولو نه ما دا پایله ترلاسه کړه چې سمندر د مینې، رڼا او غږ استازی او مبلغ دی، **د وفاسمندر په اثار او خبرو کې زما لپاره مهم او د پاملرنې وړ ټکي دا دي چې دی پر ټولنه باندې د حاکمې کرکې، دوبښمنۍ او بدبینۍ پر ځای د مینې او تفاهم وړاندیز کوي، دا په لوړو غږ سره وایي چې یو د بل په چارو کې لاسوهنه مه کوئ.**

ما په دې مقاله کې لومړی د ده بیوگرافي راواخیسته، بیا به د ده پر هغو نظریاتو لږ تم شم چې دی مور ته د مینې، رڼا او غږ مبلغ او استازی معرفي کوي، وروسته تر هغه به د ځینو هغو قلموالو لنډ نظریات هم راواخلم چې د ده د فکر او ویلو د طرز پر څرنگوالي باندې یې خپل نظریات څرگند کړي دي او په پای به یې د کلام څو بېلگې هم راوخلم:

د جگړې، لوټ تالان، وینو ټولو، له ژوند څخه محرومولو، رنگارنگ تاوتریخوالو... په گرم بازار کې یو څوک پیدا شي چې د دې ټولو شیانو پرضد ودرېږي، یوازې د مینې ډال ورسره وي، د وفا شعار یې پر تندي لیکلی وي، د انسانیت پر لاره روان وي او د یوه غږ پلټونکی وي، تاسو به څه څوک ورته غوره کړی؟
زه خو د دې لارې یو سرسپارلی لاروی پېژنم چې هغه محمدانور وفاسمندر نومېږي.

انور وفاسمندر ته هرڅه ښکلي دي او د مینې په رنگ رنگېدلې. د خپلو خبرو، لیکنو او پوستونو په وسیله غواړي چې خلک د مینې او وفا بڼ ته وروبولي او له جگړې او ټولنیزو ناوړو اړیکو نه رازېږېدلې کرکه چې د خلکو پر عینې ژوندانه او ذهنونو باندې حاکمه ده، ورنه وتوري، د کرکې توره پرده ورنه لري او د مینې په سمندر کې یې ولمبوي.

د چیزفهمه خلکو د ژوند په دایره کې ذهنیت داسې دی چې: که خدای د څلورگامونو په اندازه هم د ژوند کولو وخت درکړي، باید په مینه کې تېر کړای شي، نه په کرکه کې. د وفا سمندر د فکر او باور انگر ډېر پراخ، په ښکلاوو ډک او له انساني مینې مالامال دی.

انور ټول مینه - مینه دی، له هرې کلمې یې مینه راوړېږي، هره وینا او هره لیکنه د مینې په لوبڼې کې وړاندې کوي، ځکه نو دی په ریښتیا سره د مینې او وفا یو رېښتینی سرسپارلی سرتېری دی. دی به یو عادي عکس نه له خپل ذهن نه د راوتونکو کلماتو په وسیله د مینې داسې ښه جوړه کړي، چې لوستونکی او لیدونکی اړ وي چې په شېبو - شېبو هغه عکس ته وگوري او څو ځلي د ده لیکلي جملې ولولي. دا یې د لیکلي پوست لنډ متن دی:

«چې ناست وي، ناست وي، ناست وي...»

ټول عمر - د دې قصر هغه بره کرکې کې -

یوازې ناست وي،

او په بل مازدیگر «هغه» راشي.

بیا دننه شی؛

دیوالی بخاری ته ناست وئ،

د خسو - سکر وټو قرصه هار وي؛

او تاسو یوبل، په سرو شغلو کې، په نڅاه وینئ!
څنگه مینه لیوننوب نه دی!!
کور بی ودان، دې عکس یو عمر مینه راباندې وکړه:

وفا سمندر هر ډول تپ د مینې د مرهم په کارولو سره رغوي. دا د ده د خولې خبره ده:

«افغانان که په تن روغ هم وي، خو وروستيو ناخوالو او جگړو د دوی ذهن، زړه، احساس او عواطف تپي کړي او دا تپونه یوازې د مینې په وسیله جوړېدلای شي...»

وفا سمندر د یو چا د بریا مبارکۍ ته هم د تورو او کلماتو کاروان په مینې باروي او بیا هرکلی ته ورځي، په ریښتیا چې دی د مینې مبلغ او استازی دی:

«د مرغانو د اواز او الوت په دې بندیز بندیز دنیا کې، فریحي نوزادي، په کور بندو افغان پیغلو لپاره، زبیری راوړ:

زما د څه باندې څلورو لسيزو، یار، ملگري او انډیوال، احمدجان نوزادي، پر خپله فسبوک پاڼه، دغه عکس سره کښلي و، چې لور یې (فریحي نوزادي) د انگلستان له یوه مشهور پوهنتونه، د عامه روغتیا په برخه کې، ماسټري ترلاسه کړې!

د نوزادي کورنۍ، سټري، خپلي او په غمونو کې ډوب هلمند او غمو غوبل کړي افغانستان ته دی دا ښادي مبارک شي!

د دې په هیله، چې د افغان نارینه تریخ ځیگر، د خدایي مینې او رحمت په باران، د تعصب او کرکې له سرطانه پاک شي. او ښځه د انسان په قد برابره، د ژوند، زده کړو او کار دنیا ته راوځي!»

وفا سمندر په ټولنه کې هره پېښه چې وغواړي، رايخلي د خپل فکر په لابراتوار کې یې اچوي او د افغان انسان نیکمرغی او د وړاندې تگ په موخه یې رنوي (صیقل ورکوي) او بېرته یې د خلکو په مخکې رډي، دا لاندې یې یوه بېلگه ده:

«پکټیک او پکټیاو خوست، په نوي پاڅون سره، تر سپوږمۍ، تېزه رڼا، د افغان انسان پر خزان، خزان ذهن او زړه راخوړه کړه.»

وفا سمندر یو ځلي د مینې د ویش په باب داسې ولیکل:

«د مینې کولو جنت:

«لومړی گام

د پاڼو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په ځیر و لولئ

